

کودتای سربازی سال ۱۹۸۰ لـ تورکیا . گـا بـ ند سـا حـ دین حـمـد

لـ ساعات ۴، ۱۵ سـر لـ بـ یانی رژی هـ ینی رـکـ و تنی ۱۲ ی ئـ یلولی ۱۹۸۰
کودتای سربازی بـ سـر کایـ تی کـ نغان ئـ فریقی سـر کی ئـرکانی
گشتی روویدا .

کودتاکـ حوکومـ تـکـ ی سلیمانی روخاندـ ردوو ئـ نجومـ نی نوـنـران
و پیرانی هـ وـ شانـ وـ، هـروـها کارکردنی بـ دـ ستور راگرت و
پارـ تـ کانیش هـ وـ شانـ وـ، هاوکات سـرجـم رـکـراوـ پیشـسازـیـکانی
بیجگـ لـ یـکـتی کرـکارانی تورکیا لـ سالی ۱۹۵۲ دـمـزراند،
سـرکردایـ تی پـنج قـشـ پـک هاتوو لـ جـنـرا ئـ فرین و چوار
سـرکردایـ سوپا کـ ئـ مانـ بووون جـنـرا نورـدین ئـرسین فـرمانـدی
هـزـکانی وشکایی و جـنـرال تـحسین شاهین کایا فـرمانـدی هـزی
ئاسمانی و جـنـرا نـجات فـرمانـدی هـزی دـریایـی و جـنـرا سـاوات
سیلاسن، فـرمانـدی پـشـ هـروـکو لـ بـ یانامـی سربازی ژمارـ ۱
کـ ساعاتـی سـر لـ بـ یانی کاتی ئـ وـ وـاتـ بـا وـ وـ، هـ یـکانی
دـستـوـردانی سربازی بـ کورتی لـ وـ دابوو کـ دـ وـ وـ و دـزگا
سـرکـیـکانی توانای کارکردنیان نـما وـ، هـروـها هـ یکـلی دـستوری
پریـ تی لـ ناکـکی و نـگونـجان پارتـ سیاسیـکانیش لـ هـ وـستی
خـ یاندا توندـرـن دـستـجـمعی پئویستیان نیـ بـ چارـسـرکردنی
گرفتـکانی وـ وـاتـ .

لـ ئـنجامی ئـم هـکارانـدا هـزـکانی جوداخواز چالاکیـکانیان زیاد
کرد و هاوـاتیان سـروماـیان پاریزراو نـبوو، پرانسیپـکانی
ئـتـتورکیش کـوتـ مـترسیـوـ بیروباوـرو داب و نـریتی لار پـرـی
سـند هـرشـکانیش بـ سـر گشت کایـکانی کـمـمـگـ بوون، وـکو
قوتابخانـ و زانکـکان دـ وـ وـتیش هیچ تواناو دـسـهـاتـکی نـنا بوو .

لـ تشرینی بـکـمی ۱۹۸۰ حوکومـ تـکـی تازا بـ سـر کایـ تی ئـدمیراـی
خانـنیش بولاند ئـلسـ پیک هات کـ هـندـ ئـندامی هـردوو حوکومـ تـ
کودتـتـچـ سربازیـکانی سالانی ۱۹۶۰ و ۱۹۷۱ بـشـدارییان کرد .

پـستی بـرگری و ناوـ پـروـردـ درا بـ سربازیـ خانـنیشـکان،
مامـستایانی زانکـش هـندی وـزارـتیان وـگرت تورکـت ئـزالیش کـ بـ

بلیم تی ئابوری مای ی رزگرتنی نود و تی و سفکرا بوو جگری سړک و زیران و برپرسی کاروباری ئابوری، ئوزال ئوکات ی دوو مین کسای تی ل حکومت دواي سړک و زیران داد نرا.

ل تشرینی دوو می کانونی ی ک می ۱۹۸۰ چ ندین ک ش دژ ی رځستند کانی چ پر و ورژ نران ب تایب تی ئوپری چ پ و ی ک تی پ شک تخوازی کر کاران و لق کانی پارتی رزگاری نیشتمانی پارتی و بزوتند و ی ن ت و ی بزوتند و ی کورد.

زانک و قوتابخانه باکانیش بوون گ ر پانی سړکی کار ر کخراو راسترو توندرو و کان ک دواتر شری چ کداریان ل گ چ ندین گروپی چ پر و ی توندرو ه گیرساند، ل دواي کود تاک دیار بوو پ ش کود تاک ۱۷۰۰ ر خراوی توندرو ه بوون ک ۲۰۰ ه زار ئندامیان ه بوو و رای ملین ک سی هاوسز دیم نی سیاسی پارتی تورک کان بر ل کود تاک ل رووی ف رمی و ئ و ی دووپات کرد و ک ب د س اتن ل ئاست د زین و ی ریگ چاری دروست ب گرفت کانی سیاسی و ئابوری، بر د وامی تورکیا س رباری ئ و ئتفاق سیاسیانی هاتن س ر حوکم.

ئ نجوم نی ئاسایشی ن ت و ی لیژن ی کی راو ژکاری ب س ر کای تی س عدی ئیرمالن ل ۲۳ تشرینی ی ک می ۱۹۸۱ دام زرانند ب م بستی گ رانندن و ی دیموکراسیت ب و لات و ب شدار کردن ل دارشتنی د ستووری تاز ک شو نی د ستووری ۱۹۶۱ ب گ ر ت و ک کود تاجی کان ب س ر چا و ی گرفت تاز کانی سیاسیان ل ق م دا ک تورکیا پ و ی د نا اند.